

Memòria de les actuacions arqueològiques en el jaciment El Camí de Mirambell (Sant Martí de Sesgueioles, l'Anoia)

Esteve Nadal Roma

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

ÍNDEX

1.- Introducció	2
2.- Localització i situació geogràfica	2
3.- Intervenció. Plantejament del treball de camp	4
4.- Descripció de les estructures i procés d'excavació	4
5.- Materials	5
6.- Conclusions	6
7.- Bibliografia	6
8.- Annex I. Fotografies	7
9.- Annex II. Planimetria	10
10.- Annex III. Materials	11
11.- Annex IV. Inventari	15

INTRODUCCIÓ

Aquest jaciment fou descobert degut a la realització de les obres d'acondicionament del camí que uneix Sant Martí de Sesgueioles i la població de Mirambell. Aquestes obres van posar al descobert part d'una estructura on hi apareixien carbons, cendres i fragments ceràmics. Els treballs d'excavació han estat duts a terme per Esteve Nadal Roma, Roger Quadrada i Llovera i Ramon Manau Salazar, entre el 2 i el 5 de novembre de 1999.

Cal assenyalar que al voltant d'aquest jaciment en trobem d'altres com: El Puig (Bouso, 1999),

LOCALITZACIÓ I SITUACIÓ GEOGRÀFICA

Des del punt de vista geogràfic, aquest jaciment està situat a la comarca de l'Anoia, dins el terme municipal de Sant Martí de Sesgueioles, en el camí que transcorre de dita població cap a Mirambell. El municipi de Sant Martí de Sesgueioles està situat al nord de la comarca de l'Anoia, al nord-est de la capçalera del riu Anoia, en els altiplans de Calaf, terme municipal que limita septentrionalment amb Sant Martí; els seus altres límits són amb Pujalt a nord, Veciana a ponent i amb Prats de Rei a migdia i llevant.

L'altiplà de Calaf és una plataforma calcària formada per terrenys sedimentaris poc consolidats que s'erosionen fàcilment. El municipi és drenat per una sèrie de torrents, el més important dels quals és el de Sant Valentí que travessa el terme de nord a sud.

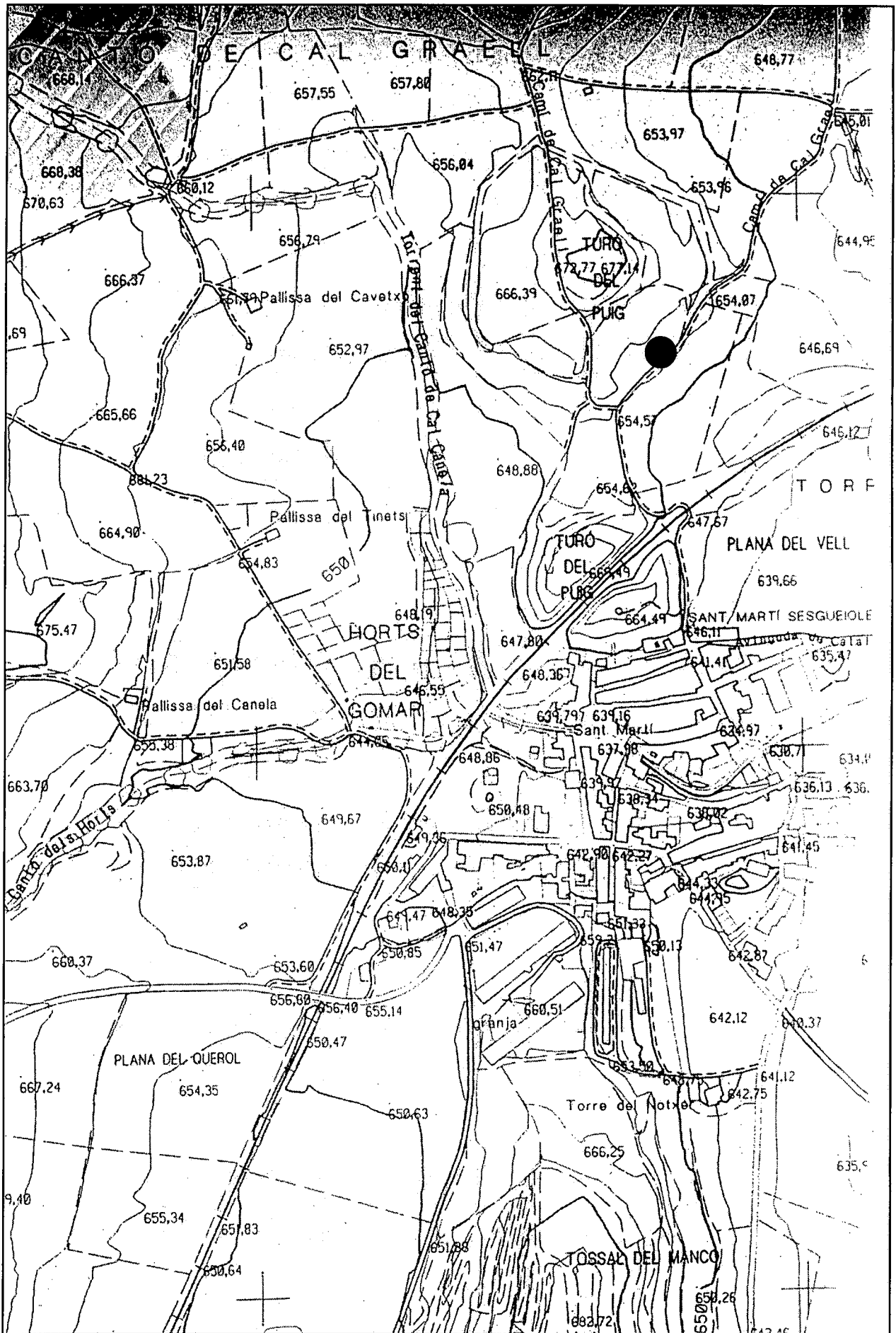
Per coordenades, la situació del jaciment és:

Coordenades: 31TCG746187.

Alçada s.n.m.: 650 s.n.m.

Plànol de situació del jaciment. E: 1:50.000

INTERVENCIÓ. PLANTEJAMENT DEL TREBALL DE CAMP

Com hem dit anteriorment, la intervenció arqueològica fou motivada com a resultat de les obres d'acondicionament del camí que ens porta de Sant Martí de Sesgueioles a Mirambell. Dita intervenció fou realitzada per l'empresa de serveis al patrimoni *Atena*.

El plantejament a seguir ha estat el següent:

- 1.- Delimitació de la zona a excavar, a partir de la neteja de la zona propera a l'estructura detectada.
- 2.- Localització, situació i excavació d'aquelles estructures que hagin aparegut.
- 3.- Documentació de tota estructura o resta arqueològica referent a dita excavació.

DESCRIPCIÓ DE LES ESTRUCTURES I PROCÉS D'EXCAVACIÓ

Com a resultat de les tasques d'acondicionament del camí que transcorre de Sant Martí de Sesgueioles a Mirambell, va aparèixer una estructura negativa de secció rectangular reomplerta de cendres, carbons i fragments de ceràmica (veure foto 1). Aquesta es trobava situada al nord del camí, en el marge d'un camp que es situa just al costat esquerra. L'estructura en qüestió apareixia seccionada degut a l'actuació de les màquines utilitzades per les tasques d'acondicionament d'aquest camí.

Es va procedir a una neteja de certs punts situats en el camí, per tal de determinar la possible existència d'altres estructures. Es va obrir una rasa al llarg del límit entre el camí i el marge del camp (veure foto 2). Així com també es van dur a terme tasques de neteja de dit marge, per tal de determinar la possible existència d'altres estructures seccionades.

Els resultats d'aquesta neteja van posar al descobert únicament una taca circular: UE 1000 (veure foto 3). A partir d'aquí, es va procedir a l'excavació de l'estructura ja coneguda (UE 2000) i de l'anteriorment anomenada UE 1000. La descripció de les quals és la següent:

UE 1000:

-Taca circular de color marró fosc, on apareixen alguns fragments ceràmics en la seva superfície. No ha resultat ser cap mena d'estructura.

UE 2000:

-A l'hora de dur a terme l'excavació de la UE 2000, es va haver de seguir uns límits, marcats per la pròpia amplada del camí (zona on s'havia efectuat l'actuació de la màquina retroexcavadora). Aquest fet ha delimitat excessivament el marge d'actuació, és a dir, únicament s'ha pogut excavar una part d'aquesta UE 2000, ja que la resta quedava sota el camp de conreu i no es veia afectada per les tasques d'acondicionament del camí (veure foto 4).

La UE 2000 és una estructura negativa de secció rectangular, reomplerta de cendres, carbons i fragments ceràmics. D'una potència entre 40 - 45 cm. Els estrats que la reomplen són els següents: UE 2001, UE 2002, UE 2003, UE 2004.

UE 2001 (Estrat):

-Estrat de cendres i carbons, barrejats amb terra, de color marró grisós, poc compacte. La potència d'aquest estrat oscil·la entre 10 i 15 cm. Hi apareixen alguns fragments ceràmics. Aquest estrat reompla la UE 2000.

UE 2002 (Estrat):

-Estrat de cendres i carbons molt petits, d'un color gris gairebé blanc, compacte, d'una potència entre 15 i 30 cm. Hi apareixen fragments ceràmics, així com també fragments d'un braçalet de bronze. Aquest nivell es situa per sota de la UE 2001.

UE 2003 (Estrat):

-Estrat de carbons, molt homogeni, de 3 cm de potència i 54 cm d'allargada. No hi apareix cap tipus de material. Estrat que es disposa per sota de la UE 2002.

UE 2004 (Estrat):

-Estrat de terra marró fosc, molt dur, amb la presència d'alguns carbons i escassos materials ceràmics. La seva potència varia entre 10 i 15 cm. Aquest nivell el trobem situat per sota de la UE 2003.

UE 2005 (Estrat):

-Nivell superficial, format per terra de color marró clar, poc compacte. Aquest estrat seria tot el nivell de reompliment del camp, és a dir, tota la terra vegetal que cobriria el jaciment. Aquesta UE es situaria per damunt de la UE 2000, a la qual cobriria.

MATERIALS

Ceràmica: el material que hem pogut recollir, ens situa cronològicament en el Bronze Final principis de l'Edat del Ferro. Del material ceràmic recollit en l'excavació (69 fragments), n'hi han cinc que presenten decoració, dels quals cal destacar un parell de vores exvassades, que presenten decoracions plàstiques de cordó amb incisions (*Lam. 1:* CMI-99-2001-30, *Lam.2:* CMI-99-2002-67), que permeten establir la cronologia anteriorment esmentada: segle VI aC (*Gallart/Junyent, 1989*), data que també confirma J. Maluquer de Motes (*Maluquer/Gracia/Munilla, 1990*). Trobem, també, un vora de llavi visellat (*Lam. 2:* CMI-99-2002-61), cal esmentar una base de fons pla (*Lam.2:* CMI-99-2001-38), que segons E. Pons, aquest tipus de formes es situaria en el Bronze Final III/A (*Pons, 1977*). Tots ells, formen la relació de fragment ceràmics més destacables de l'intervenció arqueològica en el jaciment del Camí de Mirambell.

Metall: un fragment informe de ferro, i dues peces destacables de bronze: una, possible, punta d'una destal (*Lam.3:* CMI-99-2005-25) i diversos fragments d'un braçalet ornamental de secció rectangular (*Lam.3:* CMI-99-2001-74).

UE 2001 (Estrat):

-Estrat de cendres i carbons, barrejats amb terra, de color marró grisós, poc compacte. La potència d'aquest estrat oscil·la entre 10 i 15 cm. Hi apareixen alguns fragments ceràmics. Aquest estrat reompla la UE 2000.

UE 2002 (Estrat):

-Estrat de cendres i carbons molt petits, d'un color gris gairebé blanc, compacte, d'una potència entre 15 i 30 cm. Hi apareixen fragments ceràmics, així com també fragments d'un braçalet de bronze. Aquest nivell es situa per sota de la UE 2001.

UE 2003 (Estrat):

-Estrat de carbons, molt homogeni, de 3 cm de potència i 54 cm d'allargada. No hi apareix cap tipus de material. Estrat que es disposa per sota de la UE 2002.

UE 2004 (Estrat):

-Estrat de terra marró fosc, molt dur, amb la presència d'alguns carbons i escassos materials ceràmics. La seva potència varia entre 10 i 15 cm. Aquest nivell el trobem situat per sota de la UE 2003.

UE 2005 (Estrat):

-Nivell superficial, format per terra de color marró clar, poc compacte. Aquest estrat seria tot el nivell de reompliment del camp, és a dir, tota la terra vegetal que cobriria el jaciment. Aquesta UE es situaria per damunt de la UE 2000, a la qual cobriria.

MATERIALS

Ceràmica: el material que hem pogut recollir, ens situa cronològicament en el Bronze Final principis de l'Edat del Ferro. Del material ceràmic recollit en l'excavació (69 fragments), n'hi han cinc que presenten decoració, dels quals cal destacar un parell de vores exvassades, que presenten decoracions plàstiques de cordó amb incisions (*Lam. 1:* CMI-99-2001-30, *Lam.2:* CMI-99-2002-67), que permeten establir la cronologia anteriorment esmentada: segle VI aC (*Gallart/Junyent, 1989*), data que també confirma J. Maluquer de Motes (*Maluquer/Gracia/Munilla, 1990*). Trobem, també, un vora de llavi visellat (*Lam. 2:* CMI-99-2002-61), cal esmentar una base de fons pla (*Lam.2:* CMI-99-2001-38), que segons E. Pons, aquest tipus de formes es situaria en el Bronze Final III/A (*Pons, 1977*). Tots ells, formen la relació de fragments ceràmics més destacables de l'intervenció arqueològica en el jaciment del Camí de Mirambell.

Metall: un fragment informe de ferro, i dues peces destacables de bronze: una, possible, punta d'una destrat (*Lam.3:* CMI-99-2005-25) i diversos fragments d'un braçalet ornamental de secció rectangular (*Lam.3:* CMI-99-2001-74).

CONCLUSIONS

Com a conclusió, podem assenyalar l'existència d'una fossa rectangular d'un metre seixanta centímetres d'amplada, seccionada per l'actuació de la màquina de neteja a l'hora de dur a terme les tasques d'acondicionament del camí. Cal dir, que degut a la limitació de la zona a excavar; és a dir, únicament la part afectada per l'actuació de la màquina retroexcavadora, és impossible determinar la funció de la fossa UE 2000, ja que només s'ha pogut excavar una part de dita estructura (uns 80 cm del que suposem seria la seva llargada). No podem saber quina seria l'extensió real d'aquesta, i per tant, és gairebé impossible determinar del cert quina seria la seva funcionalitat; ja que caldria dur a terme una excavació en extensió per tal d'extreure la màxima informació de dita estructura.

Cronològicament, l'escàs material exhumat en l'excavació aporta una datació que situaria el jaciment en el període del Bronze Final - Edat del Ferro.

Així, doncs, creiem necessària una futura excavació de dit jaciment, degut a que l'existència d'aquesta fossa i a l'aparició dels materials del seu interior, apuntem la idea d'una possible zona d'habitació secundària que aniria estretament relacionada amb el jaciment de El Puig, situat a uns 100 metres de la zona en qüestió. Aquest, presenta una cronologia que concorda perfectament amb l'obtinguda al Camí de Mirambell. A més, la situació geogràfica d'ambdós jaciments referma aquesta hipòtesis.

BIBLIOGRAFIA

- BOUSO, M. (1999): *Memòria de les actuacions arqueològiques en el jaciment El Puig (Sant Martí de Sesgueioles, Anoia)*.
- GALLART, J./ JUNYENT E.(1989): *Un nou tall estratigràfic a la Pedrera, Vallfogona de Balaguer Termens, La Noguera, Lleida*.
- MALUQUER J./GRACIA F./MUNILLA G. (1990): *Alto de la Cruz (Cortes, Navarra). Campañas, 1986-1988*.
- PONS, E. (1977): *La Fonollera. Un poblado al aire libre del Bronce Final*.

Igualada, novembre de 1999.

Esteve Nadal Roma

ANNEX 1

FOTOGRAFIES

Fotografia 1. Vista de la UE 2000 en el moment d'iniciar els treballs.

Fotografia 2. Vista de la rasa realitzada al llarg del marge del camí.

Fotografia 3. Vista de la UE 1000, on s'aprecia la taca circular.

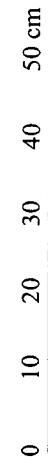
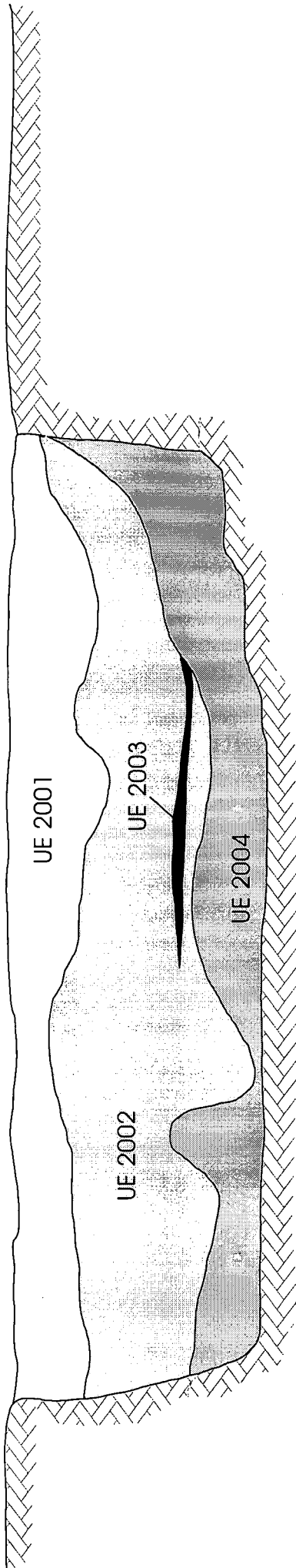
Fotografia 4. Vista general del jaciment, on s'observa la UE 2000, un cop finalitzada la seva excavació. El el tall es pot observar la potència que presenta dita UE.

ANNEX 2

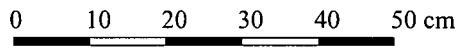
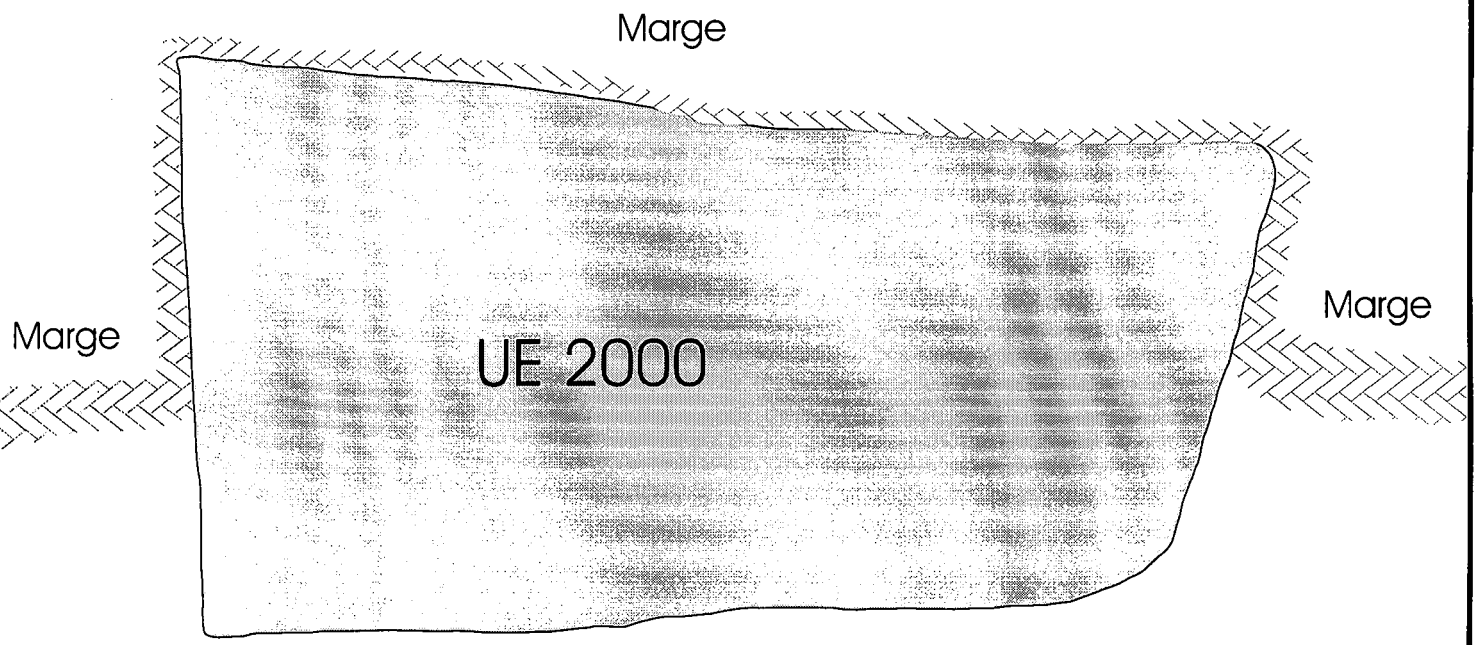
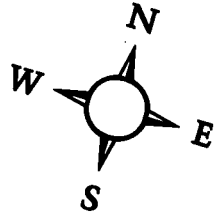
PLANIMETRIA

SECCIÓ W - E

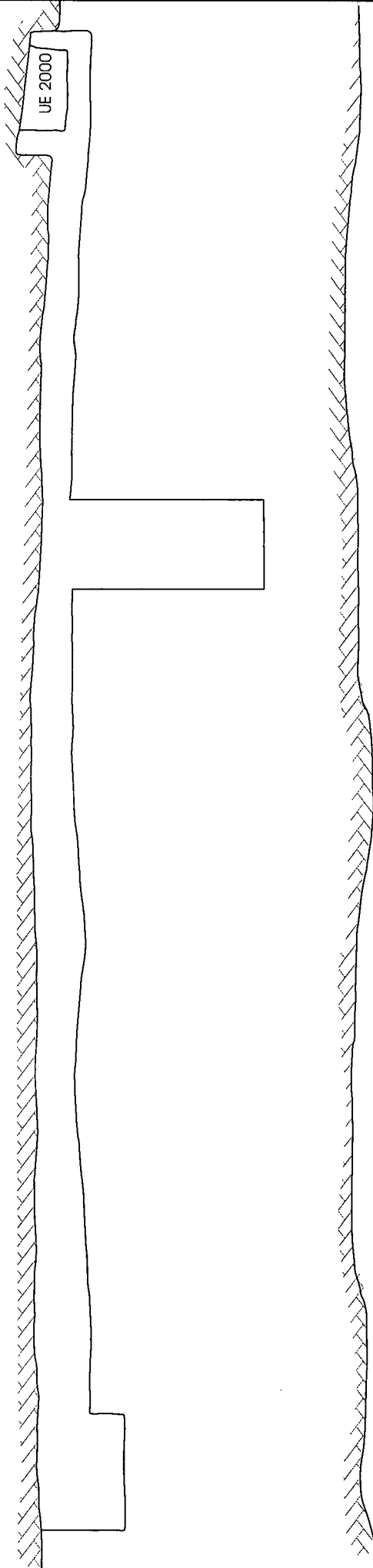
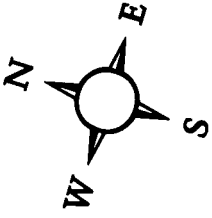
UE 2005

NON L'ACREDITA	OMBA LO PROGETTE	ESCALA
CAMI DE MIRABELL	AMPLIACIÓ DEL CAMÍ DE MIRABELL	1:10
DATA	DESCRIPCIÓ	COMARCA
NOVEMBRE 1999	SECCIÓ UE 2000	SANT MARTÍ DE RESCUEIOLES
		ANOIA

 Servei al Patrimoni	NOM JACIMENT	OBRA O PROJECTE	ESCALA
	CAMÍ DE MIRABELL	AMPLIACIÓ DEL CAMÍ DE MIRABELL	1:10
DATA	DESCRIPCIÓ	MUNICIPI	COMARCA
NOVEMBRE 1999	PLANTA UE 2000	SANT MARTÍ DE SESGUEIOLES	ANOIA

NOVI / ACRIBENT

CAMI DE MIRAMBELL

OBRA O PROJECTE

AMPLIACIÓ DEL CAMÍ DE MIRAMBELL

ESCALA

1:100

DATA

NOVEMBRE 1999

DESCRIPCIO

PLANTA GENERAL

MUNICIPI

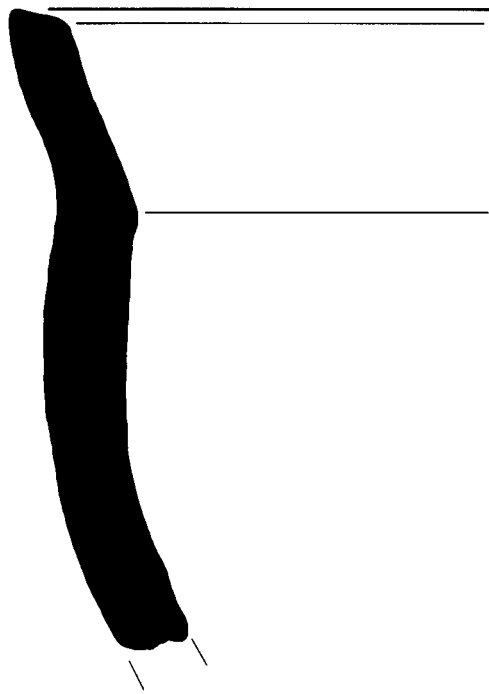
SANT MARTÍ DE SESQUEJOLES

COMARCA

ANOIA

ANNEX 3

MATERIALS

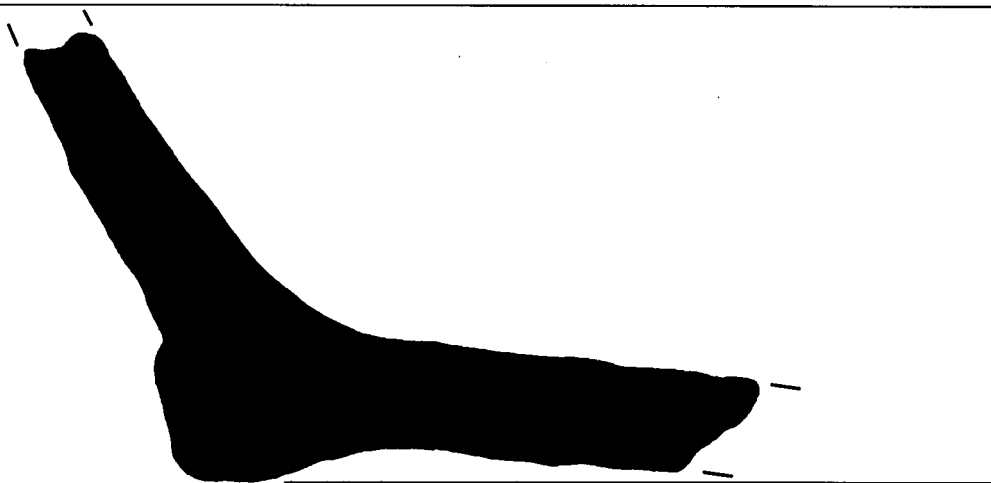

CMI-99-2001-29

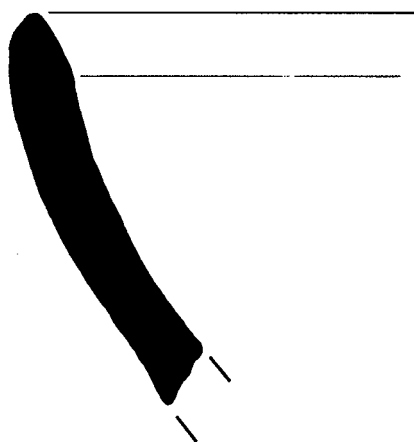

CMI-99-2001-30

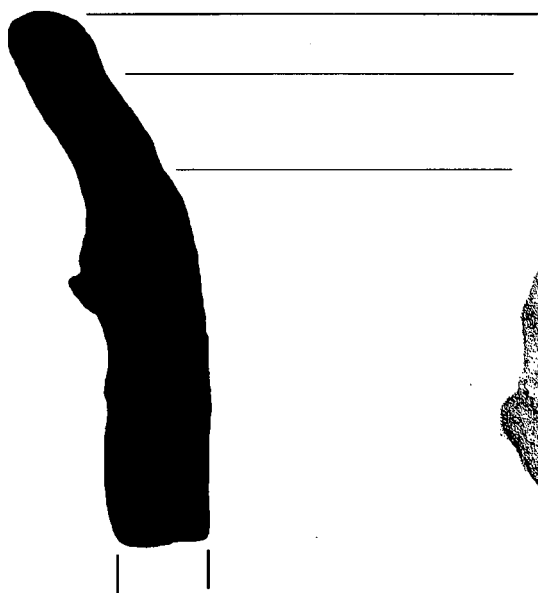

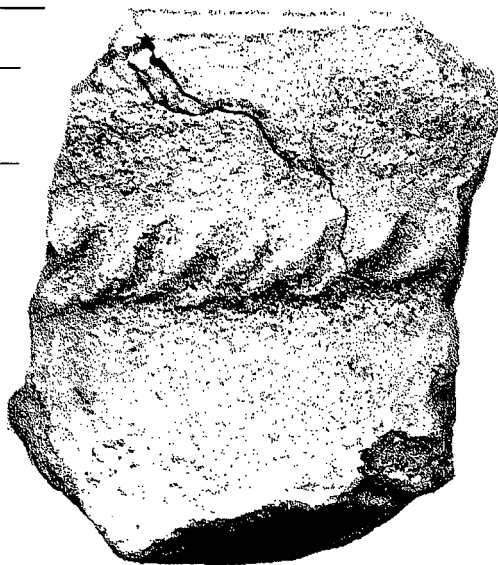
CMI-99-2001-38

CMI-99-2002-61

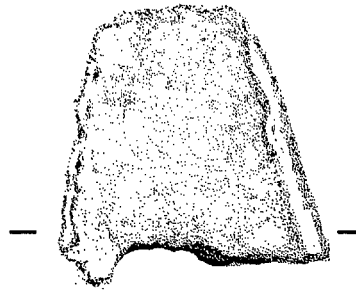

CMI-99-2002-67

CMI-99-2001-74

CMI-99-2005-25

ANNEX 4

INVENTARI

INVENTARI

<u>NUMINV</u>	<u>UE</u>	<u>MATERIA</u>	<u>CRONOS</u>	<u>FORMA</u>	<u>OBSERV</u>
CMI-99-1000-1	1000	CER	CLPOLB	INFOR	
CMI-99-1000-2	1000	CER	CLGROB	INFOR	
CMI-99-1000-3	1000	CER	CLGROB	INFOR	
CMI-99-2001-27	2001	CER	CLGRO	VORA	
CMI-99-2001-28	2001	CER	CLGRO	VORA	
CMI-99-2001-29	2001	CER	CLOPOL	VORA	
CMI-99-2001-30	2001	CER	CLGROB	VORA	DECORADA CORDO
CMI-99-2001-31	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-32	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-33	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-34	2001	CER	CLPOL	VORA	
CMI-99-2001-35	2001	CER	CLPOL	VORA	
CMI-99-2001-36	2001	CER	CLGRO	INFOR	DECORACIO
CMI-99-2001-37	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-38	2001	CER	CLGROB	BASE	
CMI-99-2001-39	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-40	2001	CER	CLGRO	BASE	
CMI-99-2001-41	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-42	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-43	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-44	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-45	2001	CER	CLGRO	BASE	
CMI-99-2001-46	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-47	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-48	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-49	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-50	2001	CER	CLGRO	BASE	
CMI-99-2001-51	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-52	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-53	2001	CER	CLPOL	INFOR	
CMI-99-2001-54	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-55	2001	CER	CLPOL	INFOR	
CMI-99-2001-56	2001	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2001-57	2001	CER	CLPOL	INFOR	
CMI-99-2001-58	2001	CER	CLGRO	INFOR	POS. DECORACIO
CMI-99-2001-59	2001	CER	CLGRO	INFOR	POS. DECORACIO
CMI-99-2001-60	2001	CER	CLGRO	INFOR	DECOR. CORDO
CMI-99-2001-74	2001	BRONZE	BRONZE	BRAÇALET	FRAGMENT
CMI-99-2001-75	2001	OS	OS	INFOR	
CMI-99-2001-76	2001	OS	OS	INFOR	
CMI-99-2001-77	2001	OS	OS	INFOR	
CMI-99-2001-78	2001	OS	OS	INFOR	
CMI-99-2002-61	2002	CER	CLPOL	VORA	
CMI-99-2002-62	2002	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2002-63	2002	CER	CLGRO	BASE	
CMI-99-2002-64	2002	CER	CLPOL	INFOR	
CMI-99-2002-65	2002	CER	CLPOL	INFOR	
CMI-99-2002-66	2002	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2002-67	2002	CER	CLGROB	VORA	DECOR.CORDO
CMI-99-2002-68	2002	CER	CLPOL	VORA	
CMI-99-2004-69	2004	CER	CLGRO	BASE	
CMI-99-2004-70	2004	CER	CLPOL	INFOR	
CMI-99-2004-71	2004	CER	CLGRO	INFOR	DECORADA CORDO
CMI-99-2004-72	2004	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2004-73	2004	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2000-4	2005	CER	COMROM	INFOR	
CMI-99-2000-5	2005	CER	INDETER	INFOR	

CMI-99-2000-6	2005	CER	COMROM	INFOR	CARENA DECORACIO
CMI-99-2000-7	2005	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2000-8	2005	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2000-9	2005	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2000-10	2005	CER	CLPOL	INFOR	
CMI-99-2000-11	2005	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2000-12	2005	CER	CLGRO	INFOR	
CMI-99-2000-13	2005	CER	COMROM	INFOR	
CMI-99-2000-14	2005	CER	COMROM	INFOR	
CMI-99-2000-15	2005	CER	CLPOL	INFOR	
CMI-99-2000-16	2005	CER	CLGRO	INFOR	ORELLETA
CMI-99-2000-17	2005	CER	CLPOL	NANSA	
CMI-99-2000-18	2005	CER	CLGRO	VORA	
CMI-99-2000-19	2005	CER	CLGRO	VORA	
CMI-99-2000-20	2005	CER	CLPOL	INFOR	
CMI-99-2000-21	2005	CER	CLPOL	INFOR	
CMI-99-2000-22	2005	CER	COMROM	INFOR	FRAGM. DESTRAL
CMI-99-2000-23	2005	SILEX	SILEXO	INFOR	
CMI-99-2000-24	2005	SILEX	SILEXO	ASCLA	
CMI-99-2000-25	2005	BRONZE	BRONZE	DESTRAL	
CMI-99-2000-26	2005	FERRO	FERRO	INFOR	